

Til
Erhvervsminister Morten Bødskov
Erhvervsministeriet
Email: min@em.dk

Side 1 af 9

Forslag til ændringer til Danmarks Havplan

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø
Aarhus Kommune

Kære Erhvervsminister Morten Bødskov.

Syv østjyske kommuner er gået sammen i et nyt "Samarbejde om forbedring af havmiljøet i den østjyske del af Kattegat" (Havsamarbejdet). Vores fælles ambition er at bringe kystvandene op i god økologisk tilstand, og genskabe sunde, stærke fiskebestande. Derudover ønsker vi at formidle viden og tilstand om havet i et samarbejde med en bred kreds af NGO'ere samt offentlige- og private aktører.

Natur

Karen Blixens Boulevard 7
8220 Brabrand

Direkte telefon: 23 47 51 50

Direkte e-mail:

atto@aarhus.dk

Dato: 15-05-2023

Sag: EMN-2023-003204

Sagsbehandler:

Torben Tran Ankjærø

I regi af det nye Havsamarbejde for Østjylland ønsker borgmestrene for de syv kommuner at fremhæve behovet for en havplanlægning, som også tilgodeser de store rekreative værdier og naturmæssigt bæredygtige udviklingsmuligheder, der ligger i et kystland som Danmark. De samfundsmæssige værdier i det rekreative og turismen har i dag stor regional betydning for os, og derfor er det vigtigt, at den statslige planlægning af havet tager højde for – og giver plads til dette. Vi ønsker, at hensynet til de rekreative værdier og aktiviteter, der understøtter et bedre havmiljø, ændres til at være langt større i den kommende, reviderede udgave af Danmarks Havplan.

Derudover mener vi, der er behov for en mere økosystembaseret tilgang i Danmarks Havplan, så arealplanlægningen bidrager til at sikre en god tilstand i havet med flere fisk, højere biodiversitet og større robusthed over de menneskelige påvirkninger, som allerede i dag lægger et stort pres på mange niveauer i havets komplicerede fødekæde.

Det er vores opfattelse, at forslaget til Danmarks Havplan, som var i høring i perioden fra 31/03 til 30/9-2021, ikke havde integreret ovennævnte hensyn.

Derfor ønsker vi at genfremsætte det fælleskommunale høringssvar (bilag 1a) der blev udarbejdet i 2021, og som blev sendt til den daværende regering i forbindelse med udarbejdelse af Havplanen. Synspunkternes hovedtræk er opsummeret i bilag 1.

De østjyske kommuner ser et behov for, at der udpeges beskyttede og strengt beskyttede havområder i Kattegat/Vestlige Østersø, da presset fra menneskelige aktiviteter er stort i netop det område. Derfor forslår vi nu, at

der udpeges to nye hhv. beskyttede og strengt beskyttede havområder. Tilføjelsen af nye beskyttede havområder har til formål at sikre en bedre beskyttelse af havbunden mod forstyrrelser, fiskebestandene og biodiversiteten generelt, og samtidig bidrage til EU's samlede fælles mål om udpegning af 30 procent beskyttede havområder og heraf 10 procent strengt beskyttede områder i regi af Havstrategidirektivet.

I samarbejde med en bred kreds af regionale interessenter ønsker vi, at der udpeges to nye beskyttede havområder, som begge er placeret i havet ud for kommunernes geografiske områder. Det er områder som vi har brugt tid på at kvalificere både fagligt og interesse-mæssigt. Forslagene til de to nye beskyttede havområder har været præsenteret for en lang række NGO'ere, som har været inddraget i kvalificering af områderne (bilag 3).

Derudover ønsker vi at indgå i et samarbejde med Miljøstyrelsen og den statslige forvaltning omkring beskyttelse af havet ud for de syv østjyske kommuner, så kommuner og stat kan hjælpe hinanden bedst muligt med den store nationale opgave det er at bringe havmiljøet i god tilstand. Særligt vedrørende vidensindsamling, planlægning og fysisk naturgenopretning er der mulighed for at skabe en synergi mellem den kommunale og statslige forvaltning.

Samtidig med dette brev har vi også henvendt os til Miljøministeriet vedr. ønskerne til udpegning af nye beskyttede havområder til Havplanen i regi af Havstrategidirektivets implementering.

Vi ønsker at invitere Erhvervsministeren til møde om det nye Havsamarbejde i Østjylland, enten i en af samarbejdskommunerne eller hos ministeren, hvor vi kan fortælle om, hvordan de kommunale samarbejder kan bidrage til bæredygtig udvikling af havet samtidig med at vi forbedrer den naturlige produktion af fisk, fremmer biodiversitet og turisme. Hvis vi gør det rigtigt, er der mulighed for at vi kan genskabe en stor del af de tabte fiskebestande i havet, hvor Danmark i dag går glip af store fiskeriindtægter, som følge af vigende fiskebestande.

Det ses af den gældende havplan, at der er mange ønsker til anvendelse af Danmarks havområder, herunder især de kystnære.

Regeringens ambitioner om udlægning af 30 % af arealerne på havet til mere havvind stiller store krav til, hvordan vindmølleprojekterne udføres, så de understøtter en bedre naturtilstand i havet med flere fisk. Særligt indvin-ding af råstoffer til byggerierne kalder på nytænkning i forhold til at beskytte vigtige og produktive levesteder for fiskebestandene. Der er derfor et stort behov for at opstille en række konkrete politisk vedtagne naturkvalitetsmål for, hvordan nye vindmølleparker skal bidrage til at forbedre fiskebestan-dene, levestederne og den marine biodiversitet. Erfaringer fra etablering af

Storebæltsbroen viser, at konkrete politisk vedtagne mål for projektets naturpåvirkning var afgørende for, at broen blev udformet med tilstrækkelige naturhensyn. Det er afgørende, at disse mål vedtages så tidligt som muligt i projektprocessen.

Side 3 af 9

Vi ser frem til Erhvervsministerens tilbagemelding om, det er muligt at mødes og drøfte de ovenstående emner, og i særlig grad potentialet i de tværkommunale samarbejder og synergi til den statslige planlægning og forvaltning.

Samtidig håber vi, at vores indspil vil komme i betragtning som en del af havplanen, og vi uddyber gerne baggrunden for vores ønsker.

Med venlig hilsen

Michael Stegger Jensen

Formand for Havsamarbejdet i Østjylland
Borgmester i Syddjurs Kommune

Direkte +4587535116

Mobil 23728678

micsj@syddjurs.dk

På vegne af de syv kommuner i Havsamarbejdet:

Odder
Kommune

AARHUS
KOMMUNE

Horsens Kommune

Bilag:

1) Opfordring til ændringer i National Havplan – opsummering

1a) Fælleskommunalt høringssvar til Havplan udkast fra 2021, sendt til den daværende regering.

2) Ønske om udpegning af to nye, hhv. beskyttet og strengt beskyttede havområder

3) Liste over NGO'ere, som har været inddraget i forslaget om nye beskyttede områder

4) Kommisorium for Havsamarbejdet i Østjylland

Bilag 1

Opfordring ændringer i National Havplan

Nedenstående er baseret på en opsummering af de vigtigste emner, som de syv østjyske kommuner foreslog i forbindelse med høring af forslag til National Havplan i 2021 (bilag 1a):

- Vi finder det vigtigt, at der i den Nationale Havplan:

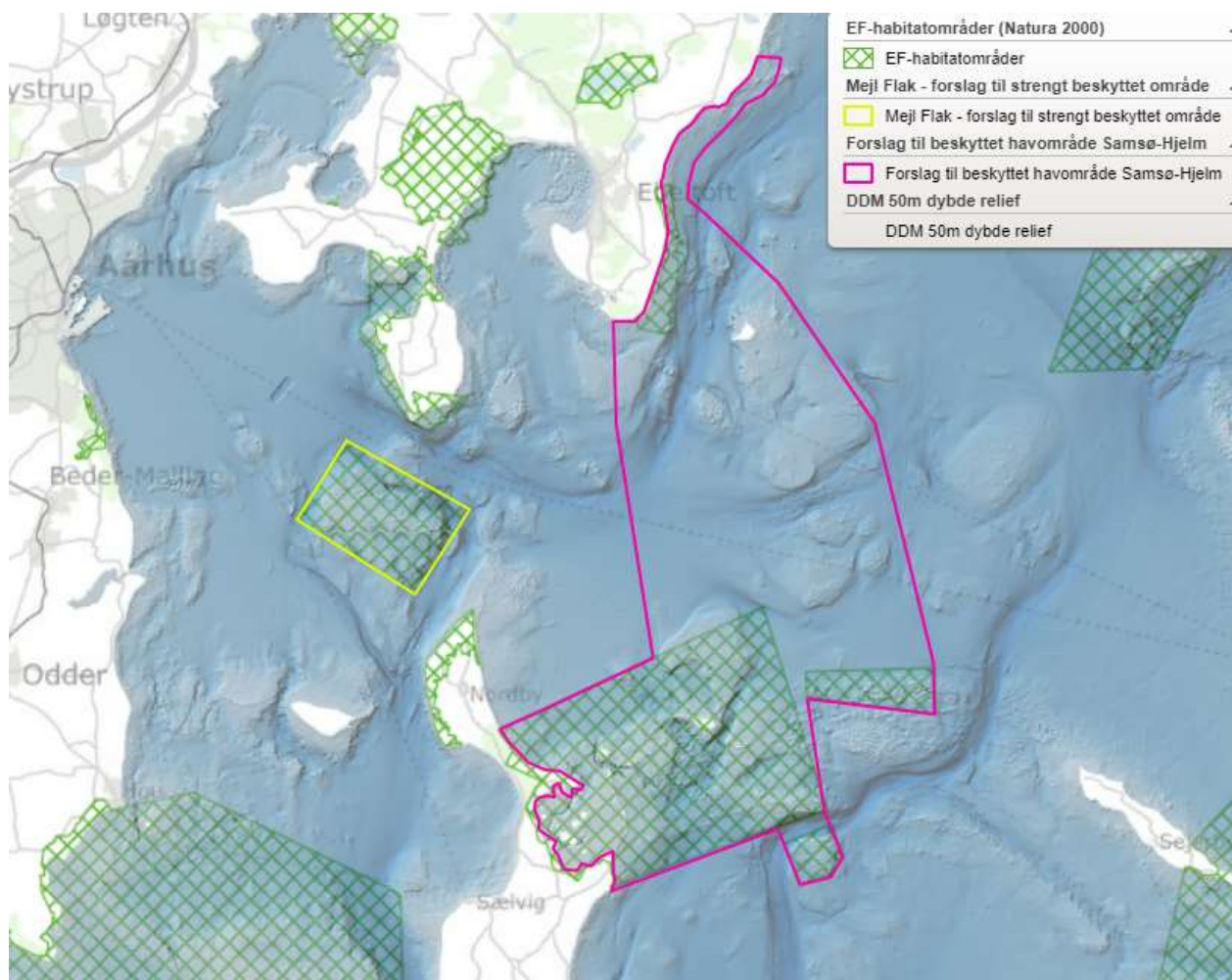
- Oprettes en rekreativ bufferzone på MINDST 1000m fra land uden kommercielle skaldyrsopdræt.
- Laves en afvejning af interesserne for store råstofindvindinger og naturlig produktivitet af vilde fisk og biodiversitet, således at råstofindvinding ikke bliver en hindring for genopretning af fiskebestandene og biodiversiteten.
- Tages hensyn til og planlægges for flere økonomiske forhold, herunder turisme og rekreative muligheder på det åbne hav, kystnært til havs samt kystnært på land, på samme måde som der i Havplanen planlægges for andre erhvervsmæssige aktiviteter.
- Oprettes en havvendt kystnærhedszone i lovgivningen hurtigst muligt, så den kan implementeres i Danmarks Havplan (der er tidligere arbejdet med sådan en zone – ex. I amternes tid)
- Tages bedre hensyn til ålegræs-udbredelsen – således at fysiske forstyrrelser som muslinge-skrab, bundtrawl og produktion i øvrigt ikke hindrer udbredelsen af ålegræs samt rekolonisering af tidligere ålegræs på større dybder.
- Nye beskyttede og strengt beskyttede havområder bør tage udgangspunkt i N2000 områder, hvor der er naturværdier, som vil få gavn af ekstra beskyttelse, og der opnås en bedre sammenhæng og korridorer mellem eksisterende naturværdier til havs.

- Arealudlæggene til ikke-etablerede åbne havbrug til opdræt af fisk fjernes fra Havplanen, så der skabes et reelt billede af produktionsmulighederne på havet.
- For at sikre, at et [tilsvarende] hensyn tages fra vandkanten og ud på havet, foreslår kommunerne, at Planlovens kystnærhedszone udvides, så der gælder en tilsvarende havvendt kystnærhedszone fra vandkanten i en afstand svarende til den landvendte kystnærhedszone, hvor der kun bør planlægges for anlæg og aktiviteter med afhængighed af kystnærhed /23/.
- Regional havplanlægning er vigtigt – Vi anbefaler at tage udgangspunkt i det store tekniske forarbejde, som er lavet i rapport om Regional Havplanlægning i Det Vestlige Kattegat: <https://dce2.au.dk/pub/SR403.pdf>

Ønske om udpegning af to nye, hhv. beskyttet og strengt beskyttede havområder.

Billedtekst: Områder øst for Aarhus. Gul markering: Forslag til strengt beskyttet område. Lille markering: Forslag til beskyttet område. Området Samsø-Hjems endelige geografiske udbredelse anbefales kvalificeret yderligere ift. særligt fiskeri-, klavnings- og råstofinteresser.

Forklaring til forslag om nye beskyttede havområder.

Side 8 af 9

Område markeret med gul – Mejl Flak:

Forslag til strengt beskyttet område: "Mejl Flak" Natura2000 område rummer store naturværdier og høj biodiversitet. Ønskes beskyttet mod flest mulige påvirkninger som erhvervsfiskeri, fritidsfiskeri, lystfiskeri, UV-jagt og råstof-indvinding. Vigtigt at bevare bundens integritet. Stort potentiale som opvækst og levested for fisk – herunder vigtig for genopretningen af fiskebestandene. Stenfiskeri har fjernet mange store sten. Planer om genopretning.

Område markeret med Lilla – Samsø-Hjelm:

Stort område ønskes beskyttet mod fysiske påvirkninger af bunden, samt fremtidige påvirkninger fra ex. åbne havdambrug. Området rummer store naturværdier inkl. N2000 områder, fra lavvande vige, åbne kyster ved Kobberhage, til Hjelm Dyb med stor fysiske variation. Ønskes beskyttet mod bundtrawling, råstofindvinding, og andre aktiviteter, der kan skade havbunden. Der er flere store områder udlagt til råstofindvinding indenfor det foreslåede, lilla område til beskyttelse. Så den endelige udformning af et beskyttet område bør tage hensyn til både eksisterende naturinteresser i balance med muligheden for at indvinde råstoffer i et omfang, som ikke skader de lavvandede områders naturlige produktivitet af fisk og biologisk værdi. Udpegning af områder til råstofindvinding bør ske efter, hvor det på regionalt niveau vil medføre den mindste påvirkning på havmiljøet.

Udover de to markerede områder på bilag 2, så arbejder vi på en proces, hvor delområder med muslinge-skrab omlægges til line-anlæg, i kombination med genopretning af tidligere naturlige muslinge-banker. Dette foregår i samarbejde med muslinge-erhvervet. Formålet er at omlægge muslingeproduktionen, så den fremmer udviklingen af en bedre naturtilstand, og der sker mindre påvirkning af de naturlige muslinge-banker, som bl.a. er vigtige for fiskeyngel. Senere i denne proces vil der blive behov for at reducere arealet udlagt til muslinge-skrab, når der er lavet en genopretningsplan med finansiering hertil.

Der er således behov for at arealudlæggene i Havplanen er fleksible, og kan ændres som følge af ny viden eller genopretningsprojekter/behov for ændret beskyttelse.

Bilag 3

Side 9 af 9

Liste over NGO'ere, som har været inddraget i forslaget om nye beskyttede områder:

- Danmarks Naturfredningsforening
- Danmarks Fiskeriforening
- Danmarks Sportsfiskerforening
- Landsforeningen Levende Hav
- Danmarks Sportsdykkerforbund
- Komitéen for Bæredygtig Kystkultur

Derudover har forslaget om de nye beskyttede områder været præsenteret til kommentering for Havsamarbejdets brede NGO-gruppe, som foruden ovenstående organisationer, består af:

- Turistorganisationer - Visit Aarhus og Djurs, Destination Kystlandet
- Danmarks Jægerforbund
- Nationalpark Mols Bjerge
- Algecenter Danmark
- Lokale Landboforeninger
- Dansk Sejlunion